

Література:

1. ДСТУ Б В.2.1-30:2014 «Методи вимірювання деформацій основ будинків і споруд».
2. ДБН В.2.1-10-2009 «Основи та фундаменти будівель та споруд», Мінрегіонбуд України, Київ-2009.

КОЛІРНА ГАРМОНІЯ У ЛАНДШАФТНОМУ БУДІВНИЦТВІ

Прохорец І.М., ст. викладач

Одеська Державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

У проектуванні та створенні об'єктів ландшафтної архітектури необхідно використовувати сучасні дані з кольорознавства, так як колір має найбільш активний вплив на сприйняття, та передусім сприймається людиною. Колір впливає на мозок, який навіть пасивно сприймає його. Ця властивість кольору є дуже важливою при формуванні навколишнього середовища. Особливо в сучасному міському середовищі, яке часто буває некомфортним для людини. В даному випадку мається на увазі «не комфортність» візуального середовища. Не комфортність візуального середовища можливо виникає у зв'язку з використанням сучасних будівельних матеріалів, створенням архітекторами будівель, сформованих прямими кутами та лініями, що мають великі поверхні, статичні загальні форми та елементи. Колірне середовище є екологічно важливим фактором, не менш важливим, ніж чисте повітря, вода та інше, так як воно впливає на психічний стан людини.

Колірний аспект у ландшафтному будівництві безумовно грає найважливішу роль у загальному розвитку міського середовища та інших об'єктів садово-паркового будівництва, де активно застосовується рослинний матеріал: дерева, чагарники, декоративні квіткові трав'янисті рослини, що є носіями природних фарб. Саме рослинні елементи в об'єктах ландшафтного будівництва створюють колірне середовище, яке має покращувати екологічну оптимізацію

візуального середовища, створювати для людини найкращі умови відпочинку та праці.

Для вирішення цього завдання фахівці ландшафтного будівництва повинні мати уявлення про колірне рішення навколишнього середовища, в основі якого лежить використання специфічних характеристик колірному тону, насиченості тону та світлотності тону. Використовуючи ці характеристики у практичній роботі з гармонізації колірних поєднань (оцінка контрастності, взаєморозташування кольорів, співвідношення площ та інші). Фахівці з ландшафтного будівництва повинні розширювати свою професійну культуру для того, щоб контролювати та критично оцінювати колірні рішення ділянок та об'єктів. Особливістю рослинних об'єктів є те, що їхнє забарвлення визначається видовою або сортовою приналежністю, її не можна посилити або послабити, якщо рослина вирощується в нормованих умовах освітлення, ґрунту, живлення. Визначивши ці показники, їх можна використовувати з достатньою мірою надійності.

Тільки знання колористичних властивостей конкретних рослин (характеристик кольору), їх упорядкування за допомогою атласів чи спектрографів дозволить, у зв'язку з основними положеннями колірної гармонізації, створювати оптимізовані варіанти довкілля, виправляти недоліки забудови архітектурних та міських об'єктів. Для цього необхідно виконати велику роботу з визначення колірних характеристик рослини, що використовуються в озелененні даного географічного району і продовжувати її постійно, з появою нових форм, сортів, різновидів деревних і трав'янистих декоративних рослин.

Роботі з квітковими рослинами, як правило, надається більша перевага, оскільки квіти, що застосовуються в квітниках, є носіями найбільш чистих і різноманітних забарвлень у природі всіх зон світу. Дослідження конкретних даних дозволили зробити цікаву колористичну оцінку рослин, що використовуються в квітковому оформленні відкритого ґрунту. Найбільша перевага надається групі рослин із червоним і фіолетовим забарвленням,

найменша - синіх і блакитних рослин. На групу жовтих та помаранчевих припадає середній показник.

Загалом фарбування червоних рослин забезпечується п'ятьма пігментами. Забарвлення основних рослин фіолетової групи забезпечене всього трьома пігментами, а блакитних і синіх - одним фіолетовим і одним синім. Забарвлення жовтих квіток забезпечується чотирма пігментами, а помаранчеві рослини п'ятьма пігментами і в третини рослин колір обумовлений одним пігментом - жовтим кадмієм середнім.

Різноманітність забарвлень забезпечується за рахунок різної світлоти та насиченості, що компенсує обмеженість забарвлення рослин за кольором щодо кількості кольорів, що входять до спектра.

Вивчення та систематизація колірних характеристик трав'янистих декоративних рослин дозволяє навіть без конкретних величин світлоти та насиченості орієнтуватися при розробці квіткового оформлення та вибору його компонентів. Наприклад, жовті та оранжеві кольори як найбільш насичені не можуть бути домінуючими площею в поліхромному квітнику. Однак, якщо композиція складається з окремих форм на зеленому газоні, тоді можуть бути використані рослини жовтих і помаранчевих тонів, тому що фоном для них буде менш насичений зелений колір. З іншого боку, фіолетові та сині тони можуть займати великі площі як малонасичені.

Одним з важливих завдань у вирішенні цього питання є подальша робота з колірними характеристиками рослин та впровадження у навчальний процес основ кольорознавства та колірної гармонізації, що послужить покращенню підготовки фахівців у галузі ландшафтного дизайну міського середовища.